



## ROZSUDOK

### V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľa: **J. P.**, zastúpeného JUDr. D. C., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. septembra 2009, č.k. 20Sd/102/2009-28 takto

#### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. septembra 2009, č.k. 20Sd/102/2009-28 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

#### O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 16. apríla 2009, číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 65 a § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zsp“) a § 21 zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zsz“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku z dôvodu, že navrhovateľ nespĺňa dôchodkový vek na priznanie starobného dôchodku podľa § 21 ods. 1 písm. d) zsz, pretože zaradenie doby zamestnania od 7. júla 1967 do 12. marca

1999 nebolo preukázané v I. pracovnej kategórii podľa § 14 ods. 2 písm. i) zsz. Súd pri rozhodovaní o opravnom prostriedku navrhovateľa vyhodnotil zákonnosť postupu a rozhodnutia odporkyne, ako aj svedecké výpovede bývalých spolupracovníkov, ktorí nepotvrdili, že navrhovateľ odpracoval v namietanom období väčšinu pracovnej smeny na pracovisku, ktoré malo byť zaradené do I. AA pracovnej kategórie. Tvrdenie navrhovateľa nepotvrdil ani správca konkurznej podstaty jeho bývalého zamestnávateľa JUDr. V. H. V ďalšom mal za preukázané, že navrhovateľovi bol na základe jeho žiadosti priznaný predčasný starobný dôchodok s účinnosťou od 12. januára 2009 v sume 351,30 eur mesačne. Pretože navrhovateľ nemôže byť poberateľom dvoch starobných dôchodkov v zmysle § 69 ods. 1 zsp, mohol súd konanie zastaviť.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ odvolaním, ktorým ho žiadal zrušiť. V odvolaní namietal správnosť zaujatého názoru krajského súdu. Trval na tom, že svedecké výpovede bývalých spolupracovníkov potvrdili, že v rokoch 1971 až 1993 odpracoval väčšinu pracovnej smeny na pracovisku, za veľmi obťažných pracovných podmienok, ktoré malo byť zaradené do I. pracovnej kategórie. Ďalej namietal postup odporkyne pri dokazovaní i svedeckými výpoveďami.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku žiadosťou zo dňa 4.2.2007. Dôchodok žiadal priznať od 12.11.2006, vo veku 58 rokov. Odporkyňa rozhodnutím č. X. zo dňa 16. júla 2007 žiadosť o starobný dôchodok zamietla podľa § 65, § 274 ods. 1 zsp a § 21 zsz z dôvodu, že navrhovateľ nepreukázal zaradenie do I. pracovnej kategórie. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 20Sd/78/2007 z 8. apríla 2008 rozhodnutie odporkyne pre nedostatok jej dôvodov zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. V intenciách právneho názoru vysloveného v zrušujúcom rozsudku krajského súdu, ktorý bol pre odporkyňu záväzný, bolo doplnené dokazovanie. Cestou Sociálnej poisťovne, pobočka Rimavská Sobota boli vypočítaní

svedkovia, bývalí spolupracovníci navrhovateľa u bývalého zamestnávateľa S. L., a to Ing. P. L., Z. Š., M. D., J. S., Ing. J. M., Ing. E. F. a J. B.. Do administratívneho spisu odporkyne boli doložené overené kópie mzdových listov a osobného spisu navrhovateľa a o doplnenie stanoviska bol opakovane požiadaný JUDr. V. H., správca konkurznej podstaty S. L.. V ďalšom sa odporkyňa vysporiadala aj s evidenčnými listami bývalého zamestnávateľa navrhovateľa, t.j. s údajmi o zaradení do pracovných kategórií. Na základe zisteného skutočného stavu novým rozhodnutím zo 16. apríla 2009 z dôvodu, že nebolo preukázané zaradenie doby zamestnania od 1971-1993 do prvej pracovnej kategórie, žiadosť o starobný dôchodok zamietla. Dôvodila tým, že nespĺňa dôchodkový vek, t.j. na navrhovateľa sa nevzťahuje dôchodkový vek 58 rokov. Na základe opakovane podaného opravného prostriedku navrhovateľa krajský súd rozhodnutie odporkyne zo 16. apríla 2009 č. X. ako vecne správne a zákonné potvrdil. Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ odvolaním.

Z administratívneho spisu odporkyne bolo preukázateľne zistené, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 12.1.2009 si u odporkyne uplatnil aj nárok na predčasný starobný dôchodok. Ten mu bol priznaný rozhodnutím zo dňa 28. apríla 2009 č. X. od 12. januára 2009, t.j. odo dňa uplatnenia nároku. Navrhovateľ proti rozhodnutiu o priznaní predčasného starobného dôchodku opravný prostriedok nepodal.

Podľa § 65 ods. 1,2 zák. č. 461/2003 z.z. o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 274 ods. 1 zákona nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2003.

Podľa § 21 ods. 1 písm. d) zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i) až l) zákona (do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania, v ktorých sa vykonávajú sústavne a v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne rizikové práce, pri ktorých dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich pôsobením škodlivých fyzikálnych a chemických vplyvov, a to podľa i) zamestnanie vykonávané s dokázanými chemickými karcinogénmi a pri pracovných procesoch s rizikom chemickej karcinogenity).

Poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok (§ 69 ods. 1 zsp).

V súdnom konaní o veciach dôchodkového poistenia (zabezpečenia) rozhoduje súd o zákonnom nároku občana a rozhodnutia orgánu sociálneho poistenia, o tomto jeho nároku preskúma zo všetkých zákonných hľadísk svedčiacich v jeho prospech. V zmysle ustanovenia § 14 , § 18 a § 170 zsz sa zamestnania pre účely dôchodkového zabezpečenia zaraďovali do troch pracovných kategórií. Ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie sa započítava doba výkonu zamestnania uvedeného v príslušnom zozname zamestnaní zarađených do I. a II. pracovnej kategórie pre účely dôchodkového zabezpečenia. Rozhodujúce je, ako je uvedené zamestnanie zaraďené podľa predpisov platných v dobe vzniku nároku na dávku, pokiaľ nie je výhodnejšie zaraďenie podľa predpisov platných v dobe výkonu zamestnaní.

Odvolací súd, zhodne ako krajský súd a odporkyňa, mal z Výnosu Ministerstva priemyslu Slovenskej republiky č. 1/1990 – E z 2. novembra 1991, ktorým sa mení a dopĺňa rezortný zoznam zamestnaní zarađených do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia, za preukázané, že činnosť mechanik meracích a regulačných zariadení zaraďená podľa poradového čísla rezortného zoznamu 181101 do I. a aj II. pracovnej kategórie s vekovou hranicou na odchod do dôchodku v I. pracovnej kategórii 55 a 58 rokov veku a v II. pracovnej kategórii s vekovou hranicou odchodu do dôchodku 60 rokov.

Podmienkou zaraďenia uvedenej pracovnej činnosti do I. pracovnej kategórie s odchodom do dôchodku s dôchodkovým vekom 55, resp. 58 rokov je, že pracovná činnosť pri montážach, opravách a údržbe technologických zariadení je vykonávaná za veľmi obtiažnych pracovných podmienok v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne na pracoviskách, kde viac ako polovica pracujúcich vykonáva práce, u ktorých je ich zamestnanie zaraďené do I. pracovnej kategórie a keď sú prevádzkoví údržbári vystavení rovnakému riziku ako títo pracujúci.

Medzi účastníkmi konania zostala sporná otázka, či navrhovateľ odpracoval v namietanom období rokov 1971-1993 väčšinu pracovnej smeny na pracovisku, ktoré malo byť zaraďené do I. AA pracovnej kategórie.

Z výsledkov dokazovania je nepochybne preukázané, že navrhovateľ sa v namietanom období zdržiaval na pracovisku so zaradením do I. pracovnej kategórie. Svedok M. D., bývalý spolupracovník navrhovateľa potvrdil, že navrhovateľ musel každý deň skontrolovať meracie zariadenia na reguláciu teploty, či pracujú v súlade s príslušnými normami a v prípade poruchy vykonať opravy. Ostatní vypočutí svedkovia však nepotvrdili, že by navrhovateľ odpracoval väčšinu pracovnej smeny na pracovisku, za veľmi obtiažnych pracovných podmienok, ktoré malo byť zaradené do I. pracovnej kategórie. Ako dôkaz odporkyňa použila výpovede svedkov, ktorých pred výpoveďou poučila o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede. Odporkyňa pri hodnotení dôkazov postupovala v súlade so zákonom, keď dôkazy hodnotila podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa dostatočne zistila skutočný stav veci a mal za preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok ani podľa § 274 zsp v spojení s § 21 ods. 1 písm. d) zsz ku dňu dovŕšenia 56. roku veku.

Z dôvodu, že navrhovateľovi bol rozhodnutím zo dňa 28. apríla 2009 č. X. priznaný od 12. januára 2009 predčasný starobný dôchodok, nemôže mať nárok na starobný dôchodok.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že odporkyňa vec správne právne posúdila, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa žiadne trovy nevznikli.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 31. mája 2010**

**JUDr. Ida Hanzelová, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková